

Vergaderjaar 2021–2022

35 925 XVI

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI) voor het jaar 2022

Nr. 167 HERDRUK¹

BRIEF VAN DE MINISTERS VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT EN VOOR LANGDURIGE ZORG EN SPORT EN DE STAATSECRETARIS VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 14 februari 2022

Gezondheid is voor iedereen van belang. Dat realiseren we ons des te meer door de coronacrisis. Naar de toekomst toe maken mensen zich zorgen of de zorg van morgen nog wel verleend kan worden en of deze betaalbaar is. Daar moeten we werk van maken. Daarbij willen we ook breder kijken naar gezondheid: bestaanszekerheid, onderwijs, sport, huisvesting, sociale en fysieke leefomgeving dragen allemaal bij, en het gebrek er aan leidt tot gezondheidsverschillen. De opdracht in het regeerakkoord is de zorg vanuit een samenlevingsperspectief te bezien.

Op verzoek van uw Kamer sturen wij u de eerste planning van de opgaven uit het regeerakkoord (Bijlage bij Kamerstuk 35 788, nr. 77), waarbij per opgave is aangegeven wanneer uw Kamer het eerste product kan verwachten (Handelingen II 2021/22, nr. 39, items 3 en 6). Bijgaande tabel biedt een overzicht wanneer we van plan zijn uw Kamer te informeren en te betrekken in de vertaling van de voornemens uit het regeerakkoord in beleid en de praktijk². Die voornemens komen veelal bovenop wat reeds in gang is gezet. Over de uitwerking van de planning op de verschillende trajecten zullen wij uw Kamer per onderwerp informeren.

Uiteraard zijn er ook nog andere belangrijke onderwerpen op het gebied van volksgezondheid, welzijn en sport, waar in het regeerakkoord geen specifieke aandacht aan wordt besteed. Ook dat nemen wij mee in de uitwerking van onze ambities de komende periode. Onderstaand schetsen we in algemene bewoordingen de opgave zoals wij die zien en wat deze vraagt van ons allen.

¹ i.v.m. een tekstuele correctie

² Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

Samen gezond, fit en veerkrachtig. Dat is de opgave, niet alleen voor de overheid, niet alleen voor de zorg, maar voor de gehele samenleving, voor eenieder individueel. Als mensen zijn aangewezen op ondersteuning en zorg, moet deze toegankelijk en kwalitatief goed zijn. Om zo goed mogelijk te functioneren, zo goed mogelijk deel te nemen aan de samenleving, ondanks ziekte of beperking, op te groeien en plezierig ouder te worden. Nu en in de toekomst.

De gezondheid van Nederlanders kan zo veel beter. De manier waarop we zorg organiseren moet zo veel beter. Want doorgaan op huidige voet is vastlopen. Die realiteit vraagt om echte verandering. Een verandering die niet alleen veel van zorgorganisaties en zorgmedewerkers, maar ook van burgers. Op basis van een realistische beeld van wat er mogelijk is, staan we voor gezamenlijk voor een grote maatschappelijke opgave, naar een praktijk van best passende zorg. Dat geldt even goed voor de curatieve zorg als voor de langdurige zorg en maatschappelijke ondersteuning en de jeugdzorg. Dat geldt ook voor een sterk preventiebeleid.

Door de toegenomen levensverwachting, meer technologische mogelijkheden en de toename van het aantal mensen met chronische ziekten neemt de vraag naar zorg fors toe. Tegelijkertijd blijft de groei van het aantal zorgmedewerkers en mantelzorgers daar ver bij achter. Deze schaarbeweging vraagt om een andere manier van kijken naar de zorg, een andere manier van samen organiseren en een andere manier van werken, met ruimte voor mensen om deze veranderingen mede vorm te geven. Een verschuiving van ziekte en zorg naar gezondheid en gedrag, van verschillen in gezondheid naar inclusiviteit en wederkerigheid, van stijgende kosten naar duurzame betaalbaarheid. En van «grijze» zorg naar «groene» zorg met het oog op het klimaat.

De beweging naar de juiste zorg op de juiste plek is reeds ingezet. Met als vertrekpunt de behoeften van mensen gaat het om het voorkomen van zorg (leefstijlpreventie en een sterke sociale basis), het vervangen van zorg (technologische en sociale innovatie) en het verplaatsen van zorg (dichtbij bij mensen waar het kan, complexere zorg in effectieve netwerken). Maar een verdieping en een versnelling van die beweging is nodig omdat uiteindelijk de toegankelijkheid en solidariteit in het geding is. Als de urgentie («het waarom») steeds duidelijker wordt, de richting («het wat») steeds breder gedragen, dan is het aangewezen te bepalen «hoe» we de transformatie verder brengen. Daarbij is het nodig dat alle partijen vanuit hun rol, kennis en kunde gelijkgericht in actie komen. Met een goed functionerende driehoek tussen beleid, uitvoering en toezicht. De aanpak van de opgave krijgt vaak regionaal vorm, wat we willen ook willen ondersteunen.

Veel van de veranderopgave zit niet in grote aanpassingen van het stelsel, maar in verbeteringen en samenwerken binnen het stelsel. Dat veranderingen plaatsvinden dankzij, en niet ondanks het stelsel. We doen dan ook een beroep op alle betrokkenen, organisaties veldpartijen en de samenleving om deze beweging samen met ons verder vorm te geven. De vrijblijvendheid voorbij. Beter omgaan met groeiende schaarste vraagt om een beweging uit de silo's en over de schotten naar meer samenwerking en samenhangende passende zorg. Die les uit de Coronacrisis willen we vasthouden en verzilveren. Het regeerakkoord biedt belangrijke handvaten om noodzakelijke beweging met kracht voort te zetten, op nationaal niveau, in de regio's, in de wijk en op individueel niveau. Samen gezond, fit en veerkrachtig, voor eenieder, nu en in de toekomst. We zien uit naar uw inbreng en een vruchtbare samenwerking. In het belang van een gezond, fit en veerkrachtig Nederland. Daarom willen wij u als (leden van de) vaste Kamercommissie VWS graag uitnodigen voor

een nadere kennismaking. Tijdens deze kennismaking kunnen we u meer vertellen over de verschillende portefeuilles binnen VWS, de werkzaamheden van het ministerie en de samenwerking met uw Kamer. Wij horen graag of u openstaat voor een nadere kennismaking.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E.J. Kuipers

De Minister voor Langdurige Zorg en Sport,
C. Helder

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
M. van Ooijen